

#kaunaspilnas

Muziejaus trečiadienis. Tarp Lietuvos ir Australijos: Čiurlionio brolio provaikaitės kūryba

22 sausio, 2020, [Muziejaus trečiadienis](#), [Naujienos](#), [Visi](#)

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio brolio Stasio provaikaitė, Melburne gimusi Australijos menininkė Jazmina Cininas vilkmerges (arba kaip ji pati vadina – vilkolakes) atrado ganėtinai seniai. „Iš pradžių norėjau kurti portretus ir autoportretus, nebūtinai savo veido motyvais, bet kad juose būtinai dominuotų lietuviška, baltų simbolika“, – teigia J. Cininas. Jos paroda sausio 24 d. atidaroma Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje.

Menininkei, prieš kelis dešimtmečius beieškant kūrybinio įkvėpimo, į mintis atėjo Geležinio Vilko įvaizdis ir legenda. Akivaizdu, kad su legenda nebuvo daug susijusios medžiagos, o ypatingai – kuomet reikėjo moters įvaizdžio.

„Beieškodama medžiagos apie vilkus, pradėjau į viską gilintis dar plačiau – kuo daugiau ieškojau, tuo labiau pastebėdavau, kad istorijos apie vilkus yra be galo

panašios į pasakojimus apie moteris-vilkolakes, kaip antai romėnų mitas apie Romulą ir Remą bei juos išauginusią vilkę“, – prisimena parodos „Eglė ir vilkmergės“ autorė.

Pasak menininkės, moters įvaizdis jos kūrybiniuose ieškojimuose kito: moteris – kaip ragana, bendraujanti su Velniu; moteris – kaip vilkolakis. Australijoje žmonės dažnai stebindavo faktas, jog Jazmina piešia portretus apie moteris-vilkolakes, kadangi dauguma pripratę prie vilkolakio-vyro įvaizdžio. Lietuvoje Jazmina rado nemažai pasakų, susijusių su vilkmergėmis, dažniausiai – iš vestuvių tradicijų, kuomet moteris atvirsdavo į vilkolakes, ir po 7 ar 9 metų grįždavo į žmonių kūną. „Prieš keletą metų turėjau 3 mėn. rezidenciją Estijoje (Estijos spaudos ir popieriaus muziejuje, Tartu mieste). Tuomet kolegos iš Estijos mano būsimiems darbams pasiūlė gausybę senų knygų, kurios bibliotekoms jau buvo nereikalingos. Minėtos knygos – iš tarybinių laikų, juodos, didelės enciklopedijos, kurios jau buvo niekam nebeįdomios. Muziejus šias knygas man dovanavo – „*Jei tik Jums reikia – pasiimkite!*“. Grįžau į Australiją su labai daug medžiagos. Vieną iš savo pirmųjų kolekcijos knygų aš sukūriau, kuomet buvau Estijoje. Į jos vizualinį turinį sudėtos įvairios pasakos su moterų-vilkmergių motyvais“, – teigia J. Cininas. Būtent Estijoje, anot autorės, moterų-vilkolakių simbolikos yra žymiai daugiau nei bet kur kitur pasaulyje.

Estijoje kurta pirmoji knyga

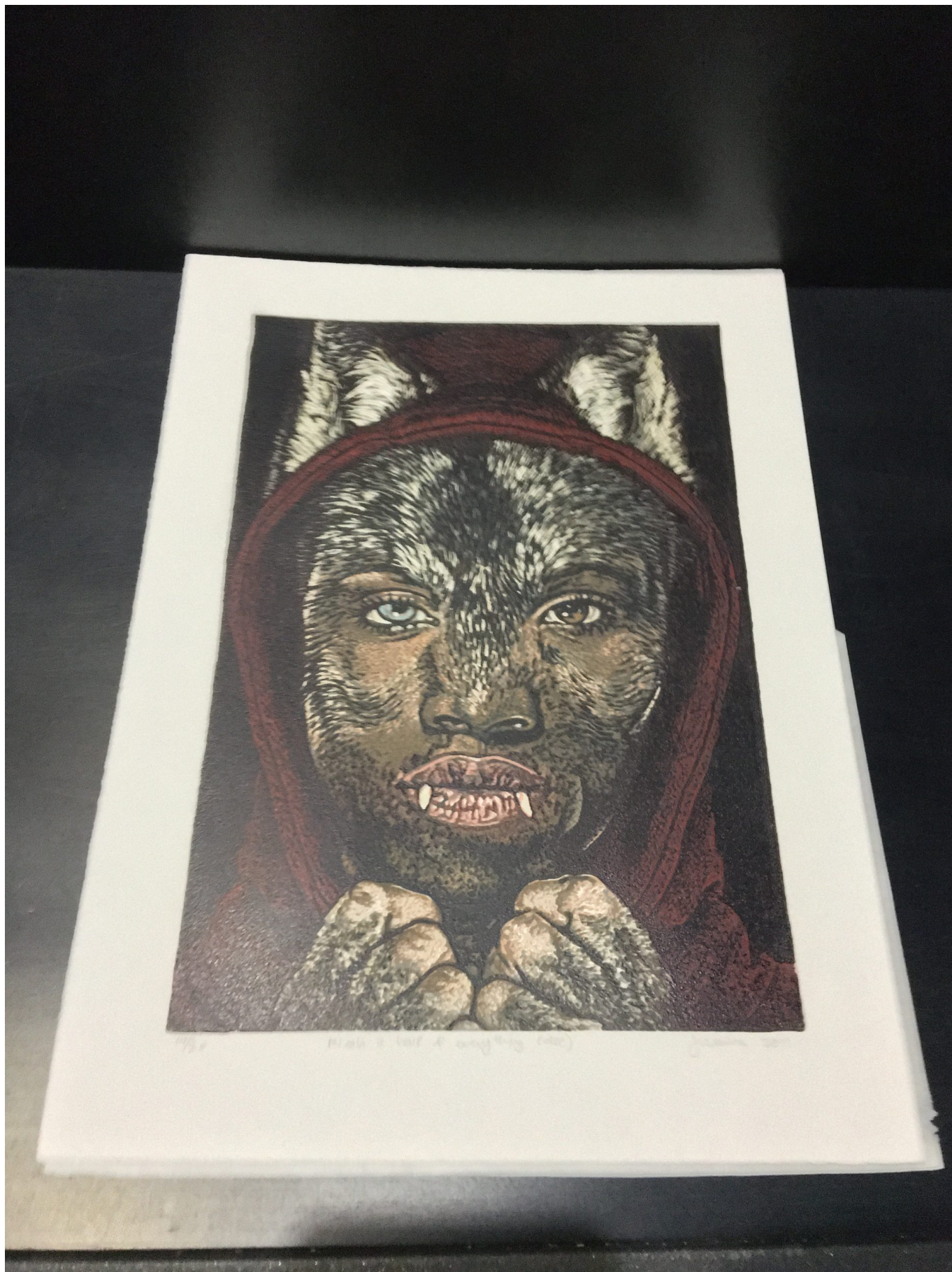
Tarp gausybės parodos eksponatų akis pritraukia vienas, skirtas kosmoso tematikai. Jį autorė sukūrė inspiruota Melburno bibliotekoje rastos knygos apie žvaigždes. Šiuo atveju – dangaus ir jūros. Pasidomėjus per kiek laiko gimsta tokia knyga, autorė atsakė, jog per 3-4 mėnesius, dirbant kiekvieną dieną. Taip menininkė kuria jau daugiau nei du dešimtmečius.

Neseniai J. Cininas pradėjo kurti menines knygas iš aplinkoje rastų medžiagų: iš panaudotų verslo vokų, nereikalingų enciklopedijų iliustracijų ir pakuočių, kurias transformuoja į vaizdingus pasakojimus. Tad knygų gamyba dažniausiai priklauso nuo turimų ir aplinkoje rastų medžiagų. Vienas tokių parodoje pristatomų kūrinių – iš estiško ir lietuviško („Rokiškio“) pieno dėžučių, su logotipais, inkluzais ir iliustracijomis, kuriamas pagrindiniu darbo įrankiu – peiliukais.

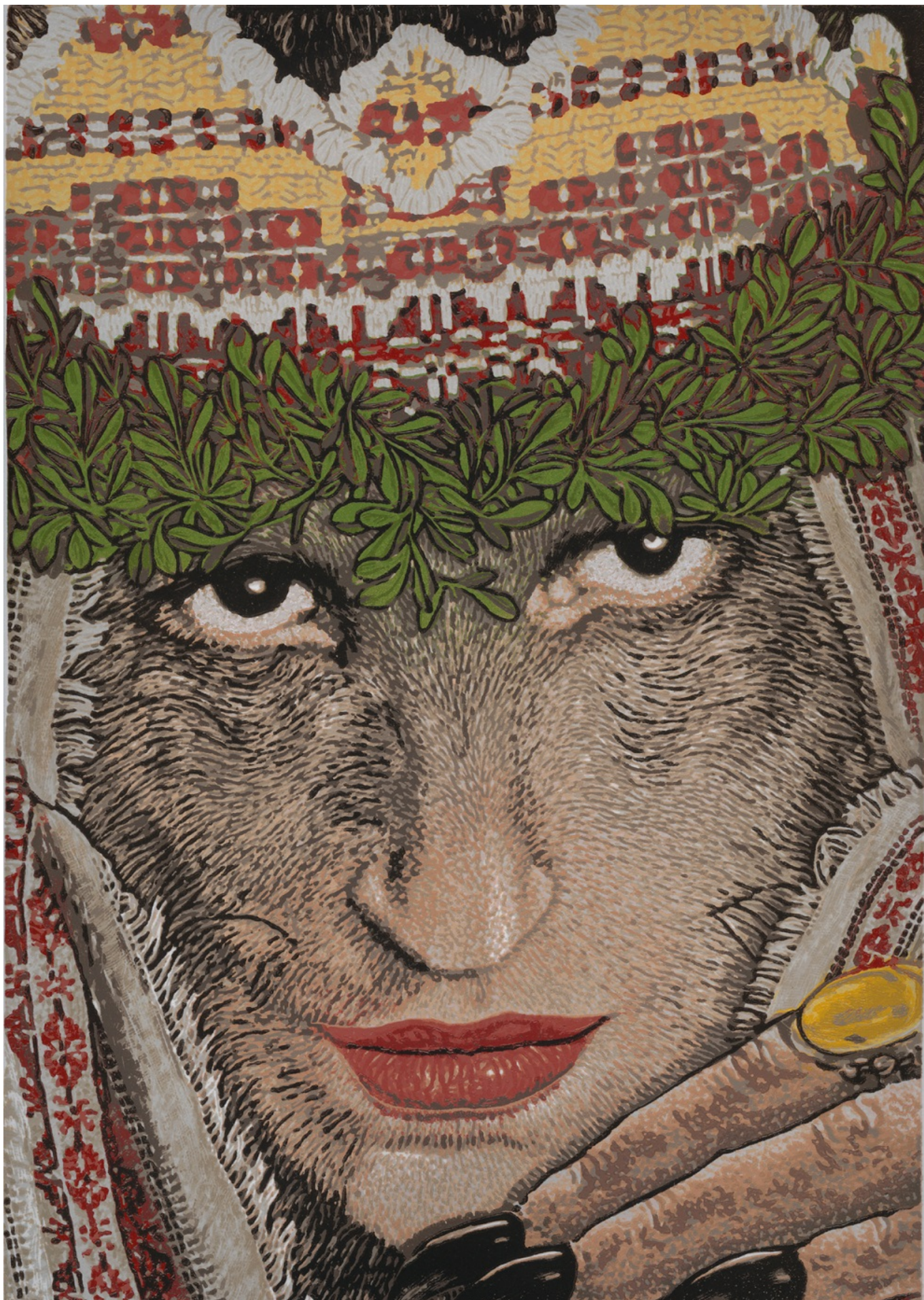

Taip, tai pieno pakeliai

Parodoje „Eglė ir vilkmergės“ pristatomos knygos ir portretai turi savas istorijas. Vienas iš portretų – juodaodės vilkolakės, iš šiuolaikinio romano apie mergaitę, kuri atrodo kaip berniukas, ir kuri nori tapti berniuku. Kitas – supažindina mus su baleto artiste, baletmeistere ir dailininke, architekto Vladimiro Dubeneckio žmona Olga Dubeneckiene, viena iš „Vilkolakio teatro“, veikusio Kaune 1920-1925 m., iniciatorių.

Mergaitė, kuri norėjo tapti berniuku

Olga Dubeneckienė pagal Jazminą Cininas

Lapsis, pabėgęs iš zoologijos sodo

Ypatingą istoriją pasakoja portretas, įkvėptas Jazminos apsilankymo Kaune, 2000-ųjų žiemą. Apsistojusi su savo vyru Galaunių namuose prie Ažuolyno prieš 20 metų, vieną sausio naktį Jazmina sužinojo, kad iš netoliese esančio Zoologijos

sodo pabėgo vilkas Lapsis. Deja, gyvūno likimas baigėsi tragiškai, tačiau tos nakties istorija nugulė viename iš autorės darbų. Šios ir kitos kūrybinės istorijos – žymios menininkės darbų parodoje, Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje jau nuo šio penktadienio, sausio 24 d., 17 val.

Daugiau informacijos.

Su Jazmina Cininas kalbėjosi Andrijana Filinaitė

Like Share 132 people like this. Be the first of your friends.

[australija jazmina cininas nacionalinis m. k. čiurlionio dailės muziejus](#)
